

3. Naumenko, O. (2010) Komputer ta dytyna Psykhologichna gazeta [Computer and child], 2, 3-6.
4. Naumenko, T. (2006) Chy buvaie kompiuterna zalezhnist u doshkoliat? [Sometimes computer addiction in preschoolers] Psykholoh. 46, 30-31.
5. Psykhologichni vpravy dlia treningiv [Psychological exercises for training] [Elektronnyi resurs]– Rezhym dostupu: [http // psylist.net](http://psylist.net).

СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ ПРОФИЛАКТИКА КОМПЬЮТЕРНОЙ ЗАВИСИМОСТИ ПОДРОСТКОВ

Ю.А. Курисько, С.О. Кубицкий

Аннотация. В статье освещены особенности социально-педагогической профилактики игровой компьютерной зависимости подростков. Рассмотрены методы профилактики и направления ее работы.

Ключевые слова: компьютер, компьютерная зависимость, социально-педагогическая профилактика, профилактика компьютерной зависимости, социальный педагог.

SOCIAL-PEDAGOGICAL PREVENTION OF COMPUTER ADDICTION IN ADOLESCENTS

Yu. Kurisko, S. Kubitskiy

Abstract. In the article the peculiarities of social and pedagogical prevention of computer game addiction of adolescents. The methods of prevention and direction of its work.

Keywords: computer, computer addiction, social-pedagogical prevention, prevention of computer addiction, social worker.

УДК 37.38.781

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ФАХІВЦІВ З МУЗИКИ У ПЕДАГОГІЧНИХ ВНЗ

Т.П. КУЧАЙ, доктор педагогічних наук,
професор кафедри авіаційної англійської мови
Національний авіаційний університет
E-mail: tetyanna@ukr.net

Анотація. У статті розглядається управління якістю фахівців з музики у педагогічних вищих навчальних закладах. Модернізація освітньої діяльності в музичній сфері повинна бути спрямована на створення нової системи цінностей, заснованій на гуманізмі і естетичному вихованні, і сприяти задоволенню потреб різних соціальних груп у культурному розвитку. Для сучасної освітньої системи особливої актуальності набуває питання про визначення науково обґрунтованих критеріїв оцінювання управління якістю музичної освіти в педагогічному вищому навчальному закладі.

Ключові слова: управління, музика, вищі навчальні заклади, освіта.

Актуальність (Introduction). Система управління якістю підготовки фахівців повинна спрямовуватися на досягнення оптимального ступеня упорядкування педагогічної діяльності з урахуванням соціальних, економічних і державних потреб. Тому вона потребує якісної модернізації та адаптації до загальноєвропейських стандартів, а це неможливо без належної підтримки з боку держави й вирішення низки істотних питань, серед яких можна виділити такі як необізнаність суспільства щодо суті освітньо-кваліфікаційних рівнів, невисока ступінь готовності вітчизняних ВНЗ до жорстокого конкурентного змагання на ринку освітніх послуг і слабе матеріально-технічне забезпечення навчального процесу[1].

© Т. П. Кучай, 2016

Аналіз останніх досліджень та публікацій (Analysis of recent researches and publications). Проблему управління якістю фахівців з музики розглядали такі науковці, як Б.Асаф'єв, О.Апраксина, Н.Ветлугіна, С.Горбенко, Н. Гуральник, В.Закутський, Д.Кабалевський, І. Лаптев, М.Леонтович, О.Михайличенко, В.Мішедченко, В. Попов, О.Ростовський, К.Стеценко, П.Халабузарь, В.Черкасов, В.Шацькі та ін.

Мета (Purpose). За мету ми поставили висвітити проблему управління якістю фахівців з музики у педагогічних ВНЗ.

Методи (Methods). У процесі дослідження застосовано наступні методи: аналіз, синтез, узагальнення, систематизація, вивчення передового досвіду.

Результати (Results). Необхідно вдосконалити механізми та процедури підготовки фахівців - науково-педагогічних працівників і науковців вищої кваліфікації, що потребує децентралізації управління з передачею частини державних повноважень університетам. Такі процеси можуть мати як позитивний, так і негативний характер. Але усвідомлення таких результатів і їх прогнозування - одне із головних завдань сьогодення. При цьому підвищення рівня відповідності освіти вимогам сучасності й реалізація освітянської політики у сфері якості освіти можлива тільки з урахуванням функцій сучасної школи як соціального інституту, провідною функцією якого є оновлення соціальних цінностей і норм за рахунок відпрацювання нових та переймання прогресивних цінностей зі світового освітнього досвіду, адекватних соціально-історичним умовам України [1].

Метою вищої освіти сьогодні є підготовка фахівців, здатних забезпечити перехід від індустріального до інформаційно-технологічного суспільства через новаторство в навчанні, вихованні та науково-методичній роботі. Саме тому особлива увага приділяється питанню забезпечення якості освіти у вищих навчальних закладах. Якість вищої освіти – це багатовимірне поняття, яке охоплює усі сторони діяльності вищого навчального закладу: навчальні та академічні програми, навчальну та дослідницьку роботу, професорсько-викладацький склад і студентів, навчально-матеріальну базу і ресурси. Вищий навчальний заклад надає послуги трьом суб'єктам – замовникам освітнього процесу, тобто виробництву, для якого готуються кваліфіковані кадри; особі, що одержує освіту; державі, яка виступає гарантом освітнього процесу. Управління якістю підготовки фахівців вищої кваліфікації ґрунтується на контролі за дотриманням державних вимог до рівня навчання і забезпечується зовнішніми (по відношенню до вищого навчального закладу) процедурами ліцензування освітньо-професійних програм, атестації та акредитації вищих навчальних закладів.

Ми вважаємо, що до основних складових системи управління якістю підготовки фахівців у вищих навчальних закладах варто віднести: 1) кадрове забезпечення навчального процесу; 2) розробку вимог до контингенту тих, хто навчається; 3) визначення характеристик та умов системи атестації тих, хто навчається; 4) розробку показників навчально-методичного забезпечення навчального процесу; 5) визначення рівня і характеристик навчально-лабораторної бази; 6) розробку видів і характеристик технологій, що використовуються в процесі навчання (включаючи самостійну та індивідуальну роботу студентів); 7) визначення інформаційно-бібліотечного забезпечення навчального процесу; 8) розробку інших спеціальних умов, обумовлених під час вступу [2].

Застосування процесного підходу в системі управління якістю підготовки майбутніх учителів музики передбачає моделювання мережі процесів, із яких складається діяльність вищого навчального закладу. При цьому всі процеси вищого навчального закладу можна розподілити на процеси менеджменту; основні процеси, безпосереднім результатом яких є надання освітньої послуги; допоміжні процеси, результатом яких є створення необхідних умов для здійснення основних процесів; процеси вимірювання, аналізування та поліпшення. Успішна діяльність вищого навчального закладу та задоволення споживачів залежать саме від основних процесів, які виконують головну роль по відношенню до інших процесів. За визначенням В. Єфимова, основні процеси являються стратегічно важливими для успішності організації, пов'язані зі створенням продукції (по-

слуги), впливають на задоволеність споживачів, сприяють реалізації місії організації.

Моделювання системи управління якістю підготовки майбутніх учителів музики можна визначити як процес побудови моделі, що відображає властивості, взаємозв'язки, структурні й функціональні характеристики керованих процесів, істотні з точки зору здійснення управлінських рішень. При цьому модель забезпечує отримання нової корисної інформації о системі управління в плані поставленого завдання дослідження та передбачає можливість перевірки її дійсності [3].

Для сучасної освітньої системи особливої актуальності набуває питання про визначення науково обґрунтованих критеріїв оцінювання управління якістю музичної освіти в педагогічному вищому навчальному закладі. Критерії зумовлюють спрямованість організаційно-методичних заходів, а також встановлюють межі можливого для вибору якості й масштабу дій керівника. Критерієм є ознака, згідно з якою здійснюється оцінювання, визначення або класифікація будь-якого явища, процесу, діяльності. Без формулювання критеріїв робота з удосконалення управління вже від початку виявляється невизначеною: які ознаки визначають, наскільки вдалий вибір варіанта управління здійснено за конкретних умов [4]. Для діагностики ефективності роботи необхідно розробити систему критеріїв, які дозволять моніторити правильність управлінських рішень [5, с. 284].

Музична освіта є значущим феноменом культури, адже вона сприяє розвитку творчих здібностей людини, розширює її світогляд, дозволяє долучитися до культурних здобутків людства. У цьому плані об'єктивно зростають роль і значення усіх компонентів культурної політики, які стосуються розвитку музичної освіти. Оновлення системи управління музичною освітою передбачає зміну істотних властивостей її елементів, відносин між ними, а також появу нових інтеграційних якостей.

Державне регулювання розвитку музичної освіти в Україні є складовою державної політики у сфері культури, яка представляє собою складний нормативно врегульований комплекс відносин щодо організації і управління діяльності закладів культури і мистецтва, що встановлюється між органами державного управління та працівниками сфери культури, установами і закладами, що займаються створенням, поширенням і передачею культурних цінностей. Головною метою державної політики є сприяння задоволення духовних і культурних потреб громадян та забезпечення гармонійного культурного розвитку нації.

Модернізація освітньої діяльності в музичній сфері повинна бути спрямована на створення нової системи цінностей, заснованій на гуманізмі і естетичному вихованні, і сприяти задоволенню потреб різних соціальних груп у культурному розвитку [5].

Висновки і перспективи (Discussion). Для сучасної освітньої системи особливої актуальності набуває питання про визначення науково обґрунтованих критеріїв оцінювання управління якістю музичної освіти в педагогічному вищому навчальному закладі.

Список використаних джерел

1. Барабаш О.О., Барабаш Т.М., Гострик О.М. Проблемні питання управління якістю підготовки фахівців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/>
2. Сідорова Т.О., Лисак Г.Г. Управління якістю підготовки фахівців у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2229/1/2010_01_37.pdf
3. Скріпнікова Л. В. Моделювання системи управління якістю підготовки майбутніх учителів музики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/skripnikova-l-v-modelyuvannya-sistemi-upravlinnya-yakisty-pidgotovki-maybutnih-uchiteliv-muziki/>
4. Ульянова В.С. Критерії та показники результативності управління якістю музичної освіти в педагогічному вищому навчальному закладі // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. - 2014, Вип. 36 (89). – С. 598-605.

5. Сопівник Р. В. Експериментальна робота з удосконалення виховної роботи зі студентською молоддю / Р. В. Сопівник, І. В. Сопівник // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України / Серія «Педагогіка, психологія, філософія». – 2010. Вип. 155, Ч.1. – С. 282–286.

6. Дорош Т. Організаційно-правові засади управління музичною освітою в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2011-3/doc/4/07.pdf>

References

1. Barabash O.O., Barabash T.M., Gostryk O.M. Problems of quality management training specialists [electronic resource]. - Access: <http://dSPACE.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/>

2. Sidorova T.O., Lysak G.G. Quality management training in higher education [electronic resource]. - Access: http://dSPACE.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2229/1/2010_01_37.pdf

3. Skripnikova L. Modeling quality management system training future music teachers [electronic resource]. - Access: <http://intkonf.org/skripnikova-l-v-modelyuvannya-sistemi-upravlinnya-yakistyu-pidgotovki-maybutnih-uchiteliv-muziki/>

4. Ulianova V. (2014) Criteria and indicators of management quality music education in pedagogical higher education Pedagogy. *Formation of creative personality in higher and secondary schools*. Vol. 36 (89). 598-605.

5. Sopivnyk, R. V., Sopivnyk I. V. (2010) Eksperymentalna robota z udoskonalennia vykhovnoi roboty zi studentskoiu moloddu [Experimental work on improvement of educational work with students] Naukovyi visnyk Natsionalnoho universytetu bioresursiv i pryrodokorystuvannia Ukrainy / Seriiia «Pedagogika, psykholohiia, filosofiiia», 155/1, 282–286.

6. Dorosh T. The organizational principles of management musical education in Ukraine [electronic resource]. - Access: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2011-3/doc/4/07.pdf>

УПРАВЛЕНИЕ КАЧЕСТВОМ СПЕЦИАЛИСТОВ ПО МУЗЫКЕ В ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ВУЗ

Т.П.Кучай

Аннотация. В статье рассматривается управления качеством специалистов по музыке в педагогических высших учебных заведениях. Модернизация образовательной деятельности в музыкальной сфере должна быть направлена на создание новой системы ценностей, основанной на гуманизме и эстетическом воспитании, и способствовать удовлетворению потребностей различных социальных групп в культурном развитии. Для современной образовательной системы особую актуальность приобретает вопрос об определении научно обоснованных критериев оценки управления качеством музыкального образования в педагогическом вузе.

Ключевые слова: управление, музыка, высшие учебные заведения, образование.

QUALITY MANAGEMENT EXPERTS MUSIC IN HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS

T.P. Kuchai

Abstract. The article deals with quality control specialists teaching music in higher education. Modernization of education in the music field should be aimed at creating a new system of values based on humanism and aesthetic education, and to address the needs of different social groups in cultural development. For the modern educational system becomes especially important question of the definition of scientifically based criteria for evaluating quality management of music education in the pedagogical university.

The purpose of higher education today is to train professionals capable of ensuring the transition from an industrial to an information society through technological innovation in training, education, scientific and technical work. That is why special attention is given to quality assurance in higher education. The quality of higher education - a multi-dimensional concept

that covers all aspects of the university: teaching and academic programs, training and research, faculty and students, educational material and resources. Higher education institution provides services of three entities - customers of the educational process, ie production, which are prepared for qualified personnel; person receiving education; State which is the guarantor of the educational process. Quality management training of highly qualified based on control of compliance with state requirements for the training and provided with external (in relation to higher education) procedures for licensing educational and vocational programs, certification and accreditation of higher education institutions.

Modernization of education in the music field should be aimed at creating a new system of values based on humanism and aesthetic education, and to address the needs of different social groups in cultural development.

For the modern educational system becomes especially important question of the definition of scientifically based criteria for evaluating quality management of music education in the pedagogical university.

Key words: management, music, higher education, education.

УДК 37.8.81

ПРОФЕСІЙНО-МОВЛЕННЄВІ КОМПЕТЕНЦІЇ: РЕЗУЛЬТАТ МОДЕРНІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Т.П. КУЧАЙ, доктор педагогічних наук,
професор кафедри авіаційної англійської мови

О.В. КУЧАЙ, доктор педагогічних наук, заступник директора Інституту доуніверситетської підготовки

Національний авіаційний університет

E-mail: tetyanna@ukr.net

Анотація. У статті розглядаються професійно-мовленнєві компетенції. Наголошується на тому, що загальний мовленнєвий розвиток студента визначається якісним рівнем його мовленнєвої діяльності, яка виявляється у професійній діяльності; сформованістю мотиваційної сфери, професійної спрямованості, розвитком мовленнєвих здібностей.

Ключові слова: професійно-мовленнєві компетенції, освіта, підготовка студентів.

Актуальність (Introduction). Сучасна освітня парадигма зумовлює оновлення змісту підготовки фахівців різних профілів у системі вищої освіти, пошук ефективних шляхів гуманістичного розвитку в аспекті сформованості в них професійної компетентності, невід'ємною складовою якої є мовно-мовленнєва. Належне володіння державною мовою у фаховій комунікації є важливим чинником реалізації складових соціокультурної парадигми неперервної освіти, оскільки уможлиблює доступ майбутнього фахівця до наукових і культурних цінностей народу, формує усвідомлену мовну поведінку, є підґрунтям самореалізації, духовного й інтелектуального зростання особистості.

Нині вищі навчальні заклади покликані формувати національно-мовну особистість, яка має достатні лінгвістичні знання з мови й уміє послуговуватися мовними ресурсами всіх стилів та жанрів мовлення. Проблемі мовного компонента в змісті вищої освіти присвячено чимало праць та соціальних досліджень у галузі лінгводидактики [1].

Аналіз останніх досліджень та публікацій (Analysis of recent researches and publications). Шляхи підвищення рівня володіння українським професійним мовленням у процесі мовної освіти розробляли Л. Барановська, Г. Берегова, Н. Босак, Л. Головата,